Gemeente Emmen

Marktvisie

Visie op de warenmarkt Emmen Centrum

Inhoud

1 Inleiding 4
2 Analyse 7
2.1 Markt op maat 7
2.2 Doelgroepen 7
2.3 Sterkte-zwakteanalyse 10
3 Missie en visie 11
4 Ambities 13
4.1 Een goede infrastructuur 13
4.2 Inrichting van de markt 13
4.3 Wisselwerking met de omgeving 13
4.4 Afstemming op de consumen 14
4.5 Organisatie en communicatie 14
4.6 Economisch functioneren 14
4.7 Ondernemerschap 14
5 Uitvoering 15
6 Bijlage 1 Analyse bestaande visie en beleid 17

1. Inleiding

De wekelijkse warenmarkt van Emmen vervult een centrale rol in het sociale en economische leven van de stad en haar omgeving. Het is een ontmoetingsplek waar inwoners, ondernemers en bezoekers samenkomen en waar (lokale) producten, ambachten en cultuur met elkaar verweven zijn. Toch staat de markt voor uitdagingen die vragen om een strategische herontwikkeling. De veranderende wensen van bezoekers (bijvoorbeeld door de toename van het aantal ouderen of eenpersoonshuishoudens), de concurrentie van andere steden en digitale marktplaatsen, en de wens om de markt aantrekkelijker te maken voor meer doelgroepen, zoals jongere generaties en toeristen, maken het noodzakelijk om een heldere visie te ontwikkelen. Bovendien voldoet de huidige marktverordening niet aan de Europese dienstenrichtlijn. Volgens de dienstenrichtlijn zijn vergunningen voortaan schaars. Dat betekent dat zij niet meer voor onbepaalde tijd verleend kunnen worden, maar een beperkte duur moeten krijgen. Dit heeft invloed op het vergunnen van plaatsen op de markt en standplaatsen voor ambulante handel.

De noodzaak van een marktvisie komt niet alleen voort uit de maatschappelijke en economische waarde van de markt, maar ook uit gemeentelijk beleid. In het kader van stedelijke ontwikkeling en economische vitaliteit staat in het gemeentelijk beleid van Emmen (Detailhandelsstructuurvisie 2030) dat de warenmarkt een toekomstbestendige functie moet vervullen. Dat verstevigt de positie van Emmen Centrum als sterke, levendige regiokern waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Deze marktvisie geeft richting aan hoe de markt van Emmen haar rol als publiekstrekker kan versterken en behouden.

2. Analyse

De markt draagt bij aan een leefbare en levendige gemeente. Hierbij zijn onderdelen uit het economische, fysieke en sociale beleid van de gemeente relevant. Voor de analyse van het bestaande beleid dat een relatie heeft met de weekmarkt, zie bijlage 1.

2.1 Markt op maat

Belangrijke input voor deze visie is het rapport '*Markt op maat 2019. Werkboek voor de kwaliteit van warenmarkten*'. Dit rapport is in opdracht van de Centrale Vereniging voor Ambulante Handel opgesteld. De adviezen uit dit rapport zijn meegenomen in de uitwerking van de ambities, verderop in dit document.

2.2 Doelgroepen

Het publiek voor de weekmarkt in Emmen Centrum bestaat uit:

- Inwoners: mensen uit de gemeente Emmen en de omliggende regio die de markt bezoeken voor dagelijkse/ wekelijkse boodschappen en lokale producten
- Binnenlandse en buitenlandse (met name Duitse) toeristen.

Brainstorm (potentiële) gebruikers

Om de markt van Emmen toekomstbestendig te maken, moeten we de behoeften van de verschillende belanghebbenden kennen. In twee brainstormsessies, waaraan marktkooplieden, horecaondernemers, de centrummanager, inwoners en vertegenwoordigers van de gemeente (marktmeester, communicatie, economische zaken, handhaving) deelnamen, kwamen diverse waardevolle inzichten en ideeën naar voren. Deze zijn getoetst door ervaringsdeskundigen en vervolgens vertaald in de visie en de ambities.

De volgende inzichten en ideeën zijn opgehaald:

- De markt is niet aantrekkelijk voor alle inwoners. Het huidige aanbod, de prijzen en het tijdstip zijn niet afgestemd op alle leeftijdsgroepen en inkomensniveaus.
- De markt kan meer toeristen en bezoekers van buiten de stad te trekken, wat de lokale economie zou kunnen versterken .
- Marktondernemers zijn in het algemeen positief over de weekmarkt in Emmen Centrum. De randvoorwaarden die beter kunnen zijn regels, infrastructuur en faciliteiten.
- Er zijn momenteel te weinig regels en richtlijnen voor de marktmeester om effectief te kunnen sturen en de markt goed te kunnen beheren.
- De markt kan meer publiek trekken naar winkels en horeca. Er is ruimte voor verbetering in het verbinden van de markt met de omliggende winkels en horecagelegenheden.
- De markt moet aantrekkelijker worden zodat marktkooplieden toekomstbestendig kunnen ondernemen (om grote investeringen te kunnen doen). Momenteel zijn er zorgen over vergrijzing en dalende bezoekersaantallen.
- Er is te weinig variatie in het assortiment, met te veel marktkooplui die dezelfde producten aanbieden.

- De prijzen op de markt worden door sommige bezoekers als te hoog ervaren in vergelijking met supermarkten.
- De markt is slechts een beperkt deel van de week beschikbaar, wat de toegankelijkheid voor sommige bezoekers vermindert.
- Een effectieve marketingcampagne is cruciaal om de markt te promoten en bekendheid te geven aan bestaande en nieuwe initiatieven. Communicatie moet gericht zijn op verschillende doelgroepen om hen beter te bereiken en te betrekken.
- Het organiseren en aansturen van themamarkten en het aantrekken van nieuwe standhouders.
- Toekomstige werkzaamheden in Emmen Centrum rondom het marktgebied kunnen invloed hebben op de plaats en de bereikbaarheid van de markt.

Om de markt van Emmen succesvol door te ontwikkelen en optimaliseren en daarmee ook toekomstbestendig te maken, is het cruciaal om deze behoeften van de verschillende belanghebbenden te begrijpen en te adresseren. Hieronder volgt een uitwerking van de belangrijkste behoeften van inwoners, toeristen, de gemeente, marktkooplieden en andere ondernemers.

Inwoners: wonen en leven
- Voorziening voor inwoners:
  De markt kan een essentiële voorziening zijn voor de inwoners van Emmen. Dit betekent dat het aanbod moet aansluiten bij de (dagelijkse) behoeften van de lokale inclusieve bevolking, zoals bijvoorbeeld verse producten, huishoudelijke artikelen en lokale ambachten.
- Betaalbaarheid en toegankelijkheid:
  De markt moet liefst betaalbare prijzen hanteren en toegankelijk zijn voor alle inwoners, ongeacht hun sociaal-economische status. Dit kan worden gerealiseerd door een breed scala aan producten aan te bieden en daarmee ook voor elke portemonnee.
- Leefbaarheid:
  De markt kan bijdragen aan de leefbaarheid van de gemeente door een sociale ontmoetingsplek te bieden waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en een gemeenschap kunnen opbouwen.

Toeristen: toeristische trekker
- Unieke ervaringen:
  De markt kan met haar unieke en authentieke ervaring een toeristische trekker zijn. Dit kan variëren van het aanbieden van lokale delicatessen en ambachten tot culturele evenementen en themamarkten. Ook de authentieke gemoedelijkheid en gezelligheid kunnen een belangrijke trekker zijn.
- Promotie:
  Een gerichte marketingstrategie is nodig om de markt als toeristische bestemming te promoten. Dit omvat het gebruik van sociale media, samenwerkingen met lokale toeristische bureaus en aantrekkelijke activiteiten en/of evenementen.
- Bereikbaarheid en faciliteiten:
  De markt moet goed bereikbaar zijn voor toeristen, met voldoende parkeergelegenheid en duidelijke bewegwijzering. Daarnaast moeten er faciliteiten zoals toiletten en rustplaatsen beschikbaar zijn.

De gemeente: organisatie en facilitering
- Regelgeving en beleid:
  Duidelijke en ondersteunende regels voor de markt en (markt-) ondernemers. Bijvoorbeeld als het gaat om vergunningen, openingstijden en veiligheidsvoorschriften. Daarnaast voldoen aan de Europese Dienstenrichtlijn door vergunningen om te zetten van onbepaalde tijd naar bepaalde tijd. Hierbij houden we rekening met de tijdsduur die nodig is om te kunnen investeren als marktondernemer.
- Faciliteiten:
  Investeringen in infrastructuur, (elektriciteits-)voorzieningen en afvalbeheer, zijn essentieel voor een goed functionerende markt.
- Organisatie en samenwerking:
  De gemeente organiseert de markt en werkt aan een goede samenwerking met (markt)ondernemers. Dit betekent ook duidelijke taken en verantwoordelijkheden over bijvoorbeeld branchering, aanbod, acquisitie en marketing.

Marktondernemers: toekomstbestendig ondernemen
- Ondersteuning en faciliteiten:
  Marktondernemers hebben behoefte aan faciliteiten en ondersteuning van de gemeente om toekomstbestendig te kunnen ondernemen. Dit kan variëren van betere voorzieningen tot marketing en promotie van de markt.
- Aantrekkelijkheid markt als geheel:
  Een breed en gevarieerd aanbod van de markt als geheel trekt bezoekers.
- Ondernemerschap:
  Dienstverlening aan startende en bestaande ondernemers (starten, groeien, innoveren).

Centrum Emmen: de markt als trekker voor winkels en horeca
- Synergie:
  De markt kan fungeren als een trekker voor het gehele centrum van Emmen, waardoor ook winkels en horeca profiteren van de bezoekers.
- Evenementen en promotie:
  Het organiseren van evenementen en promotionele activiteiten in samenwerking met lokale ondernemers kan de aantrekkingskracht van de markt en het centrum als geheel vergroten.
- Kwaliteit en sfeer:
  Het behouden van een hoge kwaliteit en een aangename sfeer op de markt zal bijdragen aan een positief imago van het gehele centrum van Emmen.

2.3 Sterkte-zwakteanalyse

Sterktes

a. Grootste markt in de regio
b. Een van de weinige grote markten nog in het noorden
c. Ontmoetingsplek voor Emmenaren
d. Toeristische trekker
e. Staat goed bekend onder marktondernemers

Zwaktes

a. Het huidige aanbod, de prijzen en het tijdstip zijn niet afgestemd op alle leeftijdsgroepen en inkomensniveaus
b. Randvoorwaarden, zoals regels, infrastructuur en faciliteiten zijn niet voldoende op orde
c. Vergrijzing ondernemers en dalende bezoekers (geen kwantitatieve cijfers bekend)

Kansen

a. Door promotie meer toeristen en bezoekers van buiten de stad en gemeente naar de weekmarkt trekken
b. De weekmarkt gebruiken in de citymarketing voor Emmen als geheel
c. Door variatie in aanbod meer bezoekers en andere doelgroepen trekken
d. Synergie tussen markt en centrum Emmen: winkels, horeca, evenementen en cultuur
e. Versterken markt als sociale ontmoetingsplaats
f. Met goede bereikbaarheid en faciliteiten de markt aantrekkelijk maken voor bezoekers: fietsparkeren, bewegwijzering, toiletten, rustplekken
g. Met een goede organisatie, faciliteiten, infrastructuur en dienstverlening de markt aantrekkelijk houden en maken voor bestaande, startende en nieuwe ondernemers

Bedreigingen

a. Opvolging marktondernemers
b. Dalende bezoekersaantallen
c. Toekomstige werkzaamheden Emmen centrum rondom marktgebied

3. Missie en visie

Missie
De warenmarkt van Emmen is een levendig hart van de stad waar inwoners, ondernemers en bezoekers samenkomen om te genieten van een divers aanbod van producten, ambachten en culinaire ervaringen. We streven ernaar de markt te laten floreren als een essentiële ontmoetingsplek, waar vakmanschap en gemeenschap hand in hand gaan, en waar iedere bezoeker zich welkom en geïnspireerd voelt.

Visie
De markt van Emmen is een aantrekkelijke bestemming met een sterk, herkenbaar imago. De markt biedt een verrassende en dynamische beleving voor alle bezoekers, met een gevarieerd en vernieuwend aanbod dat jong en oud aanspreekt. Een aanbod dat inspeelt op eten, proeven, beleven en verblijven. Door te anticiperen op de behoeften van inwoners, toeristen en ondernemers, maken we de markt toekomstbestendig en versterken we haar positie als kloppend hart van de stad. Hiermee blijft de markt een bron van inspiratie, levendigheid en verbinding in de regio. Wij worden (weer) de beste markt van Nederland.

Daarbij hanteren we de volgende uitgangspunten:
- De gemeente is organisator maar werkt samen met ondernemers en de omgeving
- De markt is te gast in het centrum van Emmen
- De markt is een belangrijke toeristische publiekstrekker
- De markt zetten we in als podium voor startende ondernemers
- De markt is aanvullend aan het aanbod in het centrum van Emmen
- We stellen heldere kaders en regels op die uit te leggen, toepasbaar en handhaafbaar zijn
- We streven naar het bedienen van een brede doelgroep als publiek.

Strategie
De gemeente is als organisator van de weekmarkt aan zet om te reguleren, faciliteren, informeren en stimuleren. Daarbij gaan we uit van een gedeelde verantwoordelijkheid met de marktcommissie, onze partners, ondernemers en inwoners en zoeken daarin de samenwerking. Om de visie uit te kunnen voeren gaan we de verordening en de nadere regels hierop laten aansluiten aan de hand van onderstaande zeven ambities.

4. Ambities

Om de visie en missie te realiseren werken we aan zeven ambities. In deze ambities komen alle aspecten terug die nodig zijn voor een goed bezochte toekomstbestendige markt.

4.1 Een goede infrastructuur

Om de weekmarkt van Emmen toekomstbestendig te maken, moet de infrastructuur op orde zijn. Belangrijke aandachtspunten:

- Bestrating en voorzieningen voor marktondernemers, zoals voldoende elektriciteitsaansluitingen en toiletvoorzieningen.
- Auto's van marktondernemers op de markt beperken tot wat noodzakelijk is.
- Afstemming met de lokale omgeving is belangrijk. Het is wenselijk dat horeca en winkels op tijd openen om complementair te zijn aan de markt, en dat het gemeentehuis open is op marktdagen vanwege de toiletvoorzieningen.

4.2 Inrichting van de markt

De indeling en uitstraling van de markt moeten aantrekkelijk en functioneel zijn, zodat de bezoekers een prettige ervaring hebben en de markt overzichtelijk blijft:

- De entree aantrekkelijker inrichten
- Een logische routing die aansluit op winkels, fietsenstallingen en parkeerplaatsen.
- Waar mogelijk publiekstrekkers van de markt strategisch over de markt verdelen om bezoekers te stimuleren de hele markt te ontdekken.
- Toegankelijkheid voor minder validen verbeteren, zodat de markt voor iedereen toegankelijk is.
- De verbinding tussen weekmarkt, detailhandel en de horeca versterken.

4.3 Wisselwerking met de omgeving

Er moet een goede wisselwerking zijn tussen de markt, horeca en detailhandel. Afstemming van openingstijden en samenwerking in evenementen draagt hieraan bij:

- Terrassen open, (deels) opruimen of exploiteren door markondernemer.
- Vrijdag blijft de hoofddag voor de markt.
- Rijdende auto's (inwoners, marktondernemers, leveranciers of andere ondernemers) op de markt tijdens de markturen niet toestaan, in lijn met andere markten in Nederland.
- Versterk de verbindingsfunctie met lokale ondernemers en instellingen, zoals horeca, detailhandel, cultuur en toeristische trekkers. Bijvoorbeeld door gezamenlijke evenementen of activiteiten te organiseren op of aanvullend aan de markt.

4.4 Afstemming op de consument

De wensen van consumenten veranderen; de markt moet hierop flexibel inspelen met een vernieuwend aanbod en aantrekkelijke presentaties:

- Inzicht in de behoeften van doelgroepen, aantallen en herkomst van bezoekers helpt om het aanbod af te stemmen op de consument en daarmee publiek te trekken.
- Marketing van de markt laten aansluiten bij de citymarketing van Emmen en richten op de verschillende potentiële doelgroepen.
- Acquisitie van nieuwe marktkooplieden voor een aanvullend, gevarieerd en/of innovatief aanbod.

4.5 Organisatie en communicatie

Een sterke organisatie en heldere communicatie zijn cruciaal om de markt goed te laten functioneren en te promoten.

- Een marktmeester houdt toezicht op de markt. Daarnaast onderhoudt de marktmeester voor de dagelijkse uitvoering de contacten met ondernemers en andere stakeholders en werkt hierin samen met een vertegenwoordiging van de markt.
- Periodieke afstemming tussen de gemeente en de marktvertegenwoordiging.
- Een deel van de marktinkomsten gebruiken voor promotie en verbetering van de weekmarkt.
- Communicatie richten op verschillende doelgroepen, om deze beter te bereiken en te betrekken. Hierin de samenwerking zoeken met citymarketing.

4.6 Economisch functioneren

Het succes van de markt hangt af van het economisch functioneren en daarmee ook van de aantrekkelijkheid voor bezoekers en ondernemers.

- Monitor het aantal bezoekers en het gemiddelde bestedingsbedrag op de markt om te zien of de gewenste resultaten worden behaald.

4.7 Ondernemerschap

Om de markt toekomstbestendig te maken, is het belangrijk om ondernemers te faciliteren en stimuleren om zich te ontwikkelen.

- Een ondersteunende marktverordening geeft marktkooplieden duidelijke richtlijnen.
- Samen met de markt werken aan innovatie in aanbod en vernieuwende presentatievormen, om de markt interessant te houden voor (nieuwe) bezoekers en ondernemers.

5. Uitvoering

Om de marktvisie te realiseren gaat de gemeente samen met de betrokken partijen werken aan het realiseren van de zeven geformuleerde ambities. Ook zoeken we voor vraagstukken de samenwerking met het onderwijs.

Wat hebben we nodig voor de uitvoering?

Wat	Wanneer	Wie
Verordening en vergunningen Op orde brengen van verordening en beleidsregels. Het implementeren van de verordening en beleidsregels.	2026	gemeente
Inrichting, routing en infrastructuur Tijdelijk en structureel opnieuw inpassen van de weekmarkt in centrum Emmen. Vanwege op stapel staande (ver)bouwwerkzaamheden en aanpassingen in de openbare ruimte.	2026 - 2029	gemeente
Economische waarde van de weekmarkt Afstemming op de consument, promotie weekmarkt, citymarketing, economisch verdienmodel van de markt, ondernemersdienstverlening, acquisitie, innovatie, samenwerking met stakeholders centrum Emmen.	2026 - 2028	gemeente, marktcommissie, marktondernemers, stakeholders centrum

6. Bijlage 1 Analyse bestaande visie en beleid

De markt draagt bij aan een leefbare en levendige gemeente. Omdat hierbij verschillende aspecten een rol spelen passen we in de visie ook onderdelen uit het economische, fysieke en sociale beleid van de gemeente toe.

Strategienota[1]
De gemeente heeft een strategienota waarin haar ambities zijn opgenomen. Samengevat is deze ambitie: de gemeente Emmen is een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is, voor huidige en toekomstige generaties. In de strategienota zijn aan deze ambitie doelstellingen gekoppeld. Direct en indirect gerelateerd aan de weekmarkt zijn dit bijvoorbeeld doelstellingen: de balans tussen levendigheid en een aantrekkelijk woon, leef- en ondernemersklimaat: Emmen als regiokern versterken, aantrekken en behouden van jongeren, jonge gezinnen en hoogopgeleiden.

Omgevingsvisie en Omgevingsplan
De Omgevingswet schrijft voor dat gemeenten een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan moeten opstellen. De Omgevingsvisie is een langetermijnvisie op het gebruik van de ruimte in de gemeente. In Emmen werken we aan het opstellen van deze visie. Deze visie moet een integrale visie worden waarin alle ruimtelijke aspecten van het gemeentelijk beleid uit het fysieke, sociale en economische domein zijn verwerkt. De marktvisie wordt onderdeel van de nieuwe Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

Kadernota Economie
De gemeente Emmen zet sterk in op een duurzame, veerkrachtige economie met brede impact. Een van de speerpunten van dit beleid is de ambitie om Emmen te ontwikkelen tot een "aantrekkelijke en gastvrije gemeente" in 2030. Dit helpt om de lokale economie te versterken en om (jong) talent aan te trekken en te behouden in de regio. Om deze ambitie te realiseren, zijn de volgende doelen geformuleerd:

1. Het duurzaam laten groeien van toerisme en recreatie binnen een vrijetijdseconomie.
2. Emmen ontwikkelen tot een creatieve stad die aantrekkelijk is voor jonge professionals.
3. Een levendige binnenstad creëren door te focussen op ondernemerschap, activiteiten, samenwerking, verblijfsmogelijkheden en imago.

De weekmarkt kan een bijdrage leveren aan al deze drie doelen.

Strategienota[1], 2 december 2021

Erbij horen en meedoen in Emmen!
'Erbij horen en meedoen in Emmen!' is een uitwerking van beleid voor de gewenste sociale ontwikkeling in de gemeente. De kern is dat we een gemeenschap zijn met vitale en veerkrachtige inwoners, die zichzelf goed kunnen redden, er voor elkaar zijn en meedoen in Emmen. Om dit te bereiken moeten de basisvoorwaarden in het bestaan op orde zijn: kunnen rondkomen, je goed voelen en je kunnen ontwikkelen. De relatie met de weekmarkt bestaat uit een aanbod van betaalbare producten, het bieden van een plaats van ontmoeting, het brengen van informatie naar inwoners vanuit de gemeente, een aanbod bieden dat bijdraagt aan een sociale basis en gezondheid, en tenslotte een goede toegankelijkheid van de markt.

Detailhandelsstructuurvisie 2030
Het doel van de Detailhandelsstructuurvisie 2030 is versterking van de positie van Emmen als (boven)regionaal centrum. De visie benadrukt het belang van elkaar versterkende sfeergebieden waar recreatief winkelen, dagelijkse boodschappen, en prettig verblijf samenkomen. De niet-dagelijkse detailhandelsfunctie staat onder druk, wat betekent dat synergie tussen retail, horeca en andere functies in het centrum steeds belangrijker wordt. Omdat ook de markt een belangrijke functie voor het centrum van Emmen heeft, stelt de detailhandelsstructuurvisie als voorwaarde dat in samenwerking met de marktcommissie en andere betrokken partijen een marktvisie wordt opgesteld. In deze visie worden de kansen en voorwaarden geschetst voor een sterke en aantrekkelijke markt. Inhoudelijk moet de visie zich richten op het op orde zijn van randvoorwaarden, op blijvende vernieuwing en het zich onderscheiden met haar kernkwaliteiten. Deze kernkwaliteiten zijn menselijke maat, advies, sociaal contact en vakmanschap. Daarmee kan ze inspelen op de groeiende aandacht voor food, proeven, beleven en verblijven. Deze kernkwaliteiten verwerken we in de visie, missie en de daarbij horende voorwaarden.

Programma Emmen Centrum
De marktvisie sluit ook aan op de doelen van het Programma Emmen Centrum: een gastvrij, levendig en toekomstgericht centrum van Emmen van hoge kwaliteit waar het goed wonen, werken en recreëren is. De locatie van de markt is op en nabij het Entreegebied Rensenpark met de Villatuinen, het Marktplein en het Raadhuisplein wat belangrijke verbindingen in de openbare ruimte zijn. Ruimte in het centrum is schaars en goede ruimtelijke inpassing van de weekmarkt is daarom belangrijk.

Horecavisie
Het terrassenbeleid zorgt ervoor dat er voldoende ruimte is voor terrassen rondom de markt, wat bijdraagt aan een aangename en levendige sfeer. De samenwerking tussen horecaondernemers en de weekmarkt is van belang om de aantrekkingskracht van het marktgebied verder te versterken.

Colofon

Een uitgave van de gemeente Emmen

Bezoekers

Raadhuisplein 1, 7800 RA Emmen
Telefoon. 14 0591

gemeente.emmen.nl
gemeente@emmen.nl